

## شیوه‌نامه تشکیلات، وظایف و اختیارات اداره امور بین‌الملل مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه

### مقدمه

در راستای ماده ۳ آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۷/۱۱/۲۸ رئیس قوه قضائیه، شیوه‌نامه تشکیلات، وظایف و اختیارات اداره امور بین‌الملل مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه به شرح زیر تصویب و ابلاغ می‌گردد.

**ماده ۱- اصطلاحات مندرج در این شیوه‌نامه، در معانی زیر به کار رفته است:**

الف) مرکز: مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه؛

ب) آیین‌نامه اجرایی: آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۷/۱۱/۲۸ رئیس قوه قضائیه؛

پ) شیوه‌نامه: شیوه‌نامه تشکیلات، وظایف و اختیارات اداره امور بین‌الملل مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه؛

ت) اداره امور بین‌الملل: اداره امور بین‌الملل مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه که تحت نظارت حوزه ریاست مرکز فعالیت می‌نماید.

**ماده ۲- به منظور سیاست‌گذاری، نظارت، تنظیم خط‌مشی و انجام اقدامات لازم در حوزه بین‌الملل اداره امور بین‌الملل وظایف زیر را بر عهده دارد:**

الف) تسهیل و ارتقاء همکاری‌های بین‌المللی در زمینه‌های حقوقی و قضایی؛

ب) تجمیع دانش و تخصص‌های حقوقی بین‌المللی و بومی‌سازی آن‌ها؛

پ) ارائه خدمات حقوقی تخصصی بین‌المللی به وکلا و کارشناسان و مشاوران خانواده؛

ت) ارائه خدمات حقوقی و قضایی به ایرانیان خارج از کشور و اتباع بیگانه؛

ث) ارائه خدمات در زمینه‌های حقوقی و قضائی به اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی در حوزه بین‌الملل.

**ماده ۳- رئیس اداره امور بین‌الملل از میان حقوق‌دانان توسط رئیس مرکز منصوب می‌شود.**

**ماده ۴- واحدهای زیرمجموعه اداره امور بین‌الملل عبارتند از:**

الف) کمیسیون امور بین الملل که در شیوه نامه تحت عنوان کمیسیون از آن یاد می شود؛

ب) واحد ارتباطات و توسعه همکاری ها؛

پ) واحد مطالعات راهبردی؛

ت) واحد خدمات حقوقی؛

**ماده ۵-** کمیسیون متشکل از رئیس اداره امور بین الملل به عنوان رئیس کمیسیون، دبیر، اعضای کمیسیون و کمیته های تخصصی است.

تبصره ۱- اداره جلسات بر عهده رئیس کمیسیون است و وی می تواند یکی از اعضا را به عنوان نایب رئیس انتخاب کند و در صورت صلاح دید اداره جلسات را به وی واگذار نماید.

تبصره ۲- رئیس کمیسیون یک نفر را به عنوان دبیر کمیسیون انتخاب می نماید. دبیر مسئولیت انجام کلیه امور اداری کمیسیون از جمله اطلاع رسانی موضوعات به اعضا، تنظیم صورتجلسه ثبت و نگهداری مصوبات و صورتجلسات و گزارش های واصل شده به کمیسیون را بر عهده دارد.

**ماده ۶-** کمیسیون متشکل از حداقل ۵ و حداکثر ۹ عضو است که بنا به پیشنهاد رئیس کمیسیون و پس از تأیید صلاحیت توسط مراجع ذیصلاح از طرف رئیس مرکز برای مدت یک سال منصوب می شوند.

**ماده ۷-** جلسات کمیسیون با حضور اکثریت اعضا رسمیت می یابد و تصمیمات در هر مورد با تصویب اکثریت حاضران دارای حق رأی، اعتبار خواهد داشت در صورت تساوی آرا، رأی رئیس کمیسیون ملاک عمل است.

تبصره ۱- رئیس کمیسیون می تواند از افراد و متخصصان مربوطه، بدون حق رأی برای حضور در جلسات دعوت نماید.

تبصره ۲- کمیسیون حداقل در هر ماه یک بار تشکیل جلسه می دهد.

تبصره ۳- صورتجلسات کمیسیون باید به امضای کلیه اعضای حاضر در آن جلسه برسد. رئیس کمیسیون مکلف است یک نسخه از صورتجلسات کمیسیون را حداکثر ظرف مهلت دو هفته پس از برگزاری هر جلسه جهت استحضار رئیس مرکز ارسال نماید.

**ماده ۸-** در صورت غیبت غیرموجه بیش از سه جلسه متوالی یا پنج جلسه متناوب در یک سال هر یک از اعضای کمیسیون، عضو مذکور از عضویت در کمیسیون معزل می گردد.

**ماده ۹-** کمیسیون می‌تواند به منظور انجام وظایف و موضوعات مشخص به تعداد لازم کمیته‌های تخصصی موقت با ترکیب ۳ تا ۵ نفر را تشکیل دهد.

تبصره- مصوبات کمیته‌ها با تأیید رئیس کمیسیون در دستور کار بررسی کمیسیون قرار می‌گیرند.

**ماده ۱۰-** تعیین خط‌مشی و نظارت بر کمیسیون‌های بین‌الملل مراکز استانی بر عهده رئیس اداره امور بین‌الملل مرکز است. اعضای کمیسیون در هر استان متشکل از ۵ تا ۷ نفر و از بین اعضای فعال آن استان به پیشنهاد هیات مدیره استان و با تأیید رئیس اداره امور بین‌الملل منصوب می‌گردند.

**ماده ۱۱-** وظایف واحد ارتباطات و توسعه همکاری‌ها به شرح زیر است:

الف) برقراری و گسترش ارتباطات با نهادهای حقوقی و علمی نظیر دانشکده‌ها و اندیشکده‌ها از طریق انعقاد تفاهم‌نامه همکاری؛

ب) برقراری و گسترش روابط خارجی با ایجاد شبکه ارتباطی با نهادهای حقوقی و قضایی بین‌المللی؛

پ) همکاری در پروژه‌های بین‌المللی و اجرای پروژه‌های مشترک حقوقی؛

ت) برگزاری و شرکت در رویدادهای حقوقی بین‌المللی از قبیل کنفرانس‌ها، سمینارها، نشست‌های تخصصی و نمایشگاه‌ها؛

ث) برقراری ارتباط با کانون‌های وکلا و نهادهای حقوقی بین‌المللی با هدف گسترش همکاری‌های تخصصی از قبیل تبادل اطلاعات و تجربیات در خصوص حقوق ایرانیان؛

ج) همکاری با سازمان‌های بین‌المللی و حقوقی در جهت همکاری‌های تخصصی از قبیل اشتراک‌گذاری تجربیات و استانداردهای حقوقی؛

چ) مشارکت در پروژه‌های بین‌المللی برای ارتقاء وضعیت حقوق بشر و عدالت با توجه به رویکرد حمایتی از مستضعفین جهان و ارائه خدمات تخصصی در این راستا از جمله وکالت در دعاوی بین‌المللی.

**ماده ۱۲-** وظایف واحد مطالعات راهبردی به شرح زیر است:

الف) پژوهش در حوزه تخصص‌های حقوقی بین‌المللی مانند مطالعه تحولات حقوقی، تدوین گزارش‌ها و ارائه پیشنهادها برای بهبود انطباق قوانین و مقررات بین‌المللی با قوانین داخلی؛

ب) تهیه و انتشار مقالات و گزارش‌های تحلیلی در حوزه تخصص‌های حقوقی بین‌الملل؛

پ) رصد تحولات حقوقی بین‌المللی با تحلیل و بررسی روندهای جهانی در حوزه تخصص‌های حقوقی بین‌الملل؛  
ت) آموزش و توانمندسازی اعضای مرکز با برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی در حوزه تخصص‌های حقوقی بین‌الملل با همکاری سایر بخش‌های مرکز؛

ث) شناسایی و تحلیل مشکلات حقوقی ایرانیان ساکن خارج و ارائه راهکارهای مناسب برای حل این مشکلات؛  
ج) پژوهش و تحقیق در راستای ایجاد بسترهای قانونی برای تسهیل و حمایت از حقوق اتباع خارجی.

**ماده ۱۳-** وظایف واحد خدمات حقوقی به شرح زیر است:

الف) ارائه مشاوره حقوقی بین‌المللی به وکلا و کارشناسان رسمی در حوزه تخصص‌های حقوقی بین‌الملل؛  
ب) مشارکت و پشتیبانی از پرونده‌های قضایی بین‌المللی با رویکرد حمایت از مستضعفین جهان و تأمین منافع ملی؛

پ) حمایت از اتباع خارجی مقیم ایران با تأسیس دفاتر اتباع در استان‌ها؛

ت) حمایت معاضدتی و مشاوره‌ای تخصصی حقوقی به ایرانیان خارج از کشور؛

ث) استفاده از ظرفیت کارشناسان رسمی مرکز در ارائه حمایت معاضدتی و خدمات کارشناسی به اتباع خارجی و ایرانیان خارج از کشور؛

ج) استفاده از ظرفیت مشاوران خانواده مرکز در حمایت معاضدتی و خدمات مشاوره‌ای تخصصی به اتباع خارجی و ایرانیان خارج از کشور؛

چ) طراحی و پیاده‌سازی سامانه‌های الکترونیکی مشاوره‌ای به منظور ارائه خدمات حقوقی به ایرانیان خارج از کشور؛

ح) همکاری با نمایندگی‌های دیپلماتیک جمهوری اسلامی ایران برای کمک به ایرانیان در مواجهه با چالش‌های حقوقی؛

خ) نظارت بر رعایت حقوق اتباع خارجی مطابق با معاهدات و کنوانسیون‌های بین‌المللی که جمهوری اسلامی ایران به عضویت آن‌ها درآمده است.

این شیوه نامه که مشتمل بر ۱۳ ماده و ۶ تبصره به پیشنهاد کمیسیون امور بین‌الملل مرکز و تأیید معاونت حقوقی مرکز در تاریخ ۱۴۰۴/۰۱/۳۰ طی شماره ۰۴۵/۹۰۰/۲۵۳۸۴ به تصویب رئیس مرکز رسید و از تاریخ ابلاغ لازم

الاجرا خواهد بود. همچنین کلیه مقررات، نظامات یا احکام مغایر با این شیوه نامه از تاریخ ابلاغ ملغی اعلام می‌گردد.

حسن عبدلیان پور

رئیس مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه